

Najaar 2021 / 4e editie

JONG GELEERD

Magazine Baby & Child Research Center

SYMPOSIUM

•
Beginnersgeluk - een goede
start voor kind en ouder

KINDERSPEL

•
Hoe kinderen taal
leren door te spelen

SLIM ROMPERTJE

•
Ontwikkeling van het
Smart Baby Suit

symposium

BEGINNERSGELUK

Een goede start voor kind en ouder

Beste lezer,

Het Baby & Child research center doet al jaren onderzoek naar de ontwikkeling van baby en kind. Vele onderzoeken hebben inmiddels aangetoond dat kinderen met een goede start een grotere kans hebben om uit te groeien tot gezonde volwassenen.

Ook vanuit de maatschappij is er steeds meer aandacht voor de vroege ontwikkeling, denk bijvoorbeeld aan het overheidsprogramma 'Kansrijke Start'. Daarbij aansluitend organiseren wij op 13 april het symposium 'Beginnersgeluk - een goede start voor kind en ouder' (zie pagina hiernaast).

Lees verder in deze editie van Jong Geleerd over (een deel van) onze onderzoeksresultaten van de afgelopen maanden. Wilt u regelmatig op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen? Volg ons dan op Instagram ([baby_child_research_center](#)) of Facebook ([BabyAndChildResearchCenter](#)).

Team BRC

Een goed begin is het halve werk, daar zijn wetenschap en praktijk het hartgrondig over eens. De periode vanaf de zwangerschap tot de leeftijd van twee jaar is cruciaal voor de ontwikkeling en latere gezondheidsuitkomsten van een kind. Daarom organiseren wij (voor de eerste keer!) met VSV Samen een symposium over de eerste 1000 dagen.

Symposium

Onderzoekers en professionals delen de nieuwste inzichten over onder andere stress bij zwangeren, borstvoeding, infant mental health en de vroege ontwikkeling. Dr. Martine Hollander zal spreken over

PTSS bij kraamvrouwen (keynote). Daarnaast is er een ruim aanbod aan interactieve lezingen.

Voor wie?

Voor alle (zorg)medewerkers en onderzoekers die zich bezighouden met de eerste 1000 dagen, van preconceptie tot twee jaar. Accreditatie wordt aangevraagd.

Save the date

Het symposium "Beginnersgeluk - een goede start voor kind en ouder" vindt plaats op woensdag 13 april 2022, in het Radboudumc Experience Center te Nijmegen. Houd www.babyandchild.nl in de gaten voor informatie over aanmelden!

KINDERSPEL ONDERSTEUNT DE TAALONTWIKKELING

Spelen is hartstikke leuk, maar doen kinderen dit alleen voor de lol? Zeker niet! Naast dat het leuk is, helpt het hen ook om hun wereld te ontdekken. Bepaalde vormen van kinderspel lijken belangrijk te zijn voor de ontwikkeling. Zo ook wanneer kinderen 'doen alsof'.

Doen alsof

Wanneer een kind doet alsof, doet hij/zij aan 'symbolisch spel'. Voorbeelden zijn wanneer een kind doet alsof hij/zij uit een leeg kopje drinkt of met iemand aan de telefoon is. In dit spel wordt een alternatieve wereld gemaakt, waar kinderen hun voorstellingsvermogen gebruiken om nieuwe objecten, mensen en gebeurtenissen te creëren.

Soorten speelgoed

In dit onderzoek hebben we ouders met hun 1,5 jaar oude kinderen laten spelen met twee verschillende soorten speelgoed. Eén soort lokte symbolisch spel uit, zoals een speelgoedtheeset en een speelgoedtelefoon. Hierbij konden ouder en kind 'doen alsof' gesprekken voeren. Bij de andere soort speelgoed was geen voorstellingsvermogen nodig, zoals een echt muziekinstrument en een tekenbord. We ontdekten dat ouders en kinderen vaak 'deden alsof' bij symbolisch speelgoed, maar niet bij het andere speelgoed.

"Doen alsof" gesprekken

Bij symbolisch spel ontstond ook veel gedrag dat belangrijk is voor de taalontwikkeling. Zo wisselden ouders en kinderen vaker van

gespreksbeurt, stelden ouders meer vragen en gebruikten meer woorden die geluiden nabootsen (mmmm, slurp!). Bovendien voorspelde het aantal wisselingen van gespreksbeurt de taalontwikkeling van het kind 6 maanden later. Symbolisch spel lijkt daarom een positief effect te hebben op de taalontwikkeling. Het lokt aanhoudende en interessante gesprekken uit; een context waarin kinderen het beste taal leren!

Meer lezen?

Creaghe, N., Quinn, S., & Kidd, E. (2021). *Symbolic play provides a fertile context for language development. Infancy, 26(6), 980-1010.*
<https://bit.ly/31zS95N>

KNUFFELEN VOOR DE BORSTVOEDING

Borstvoeding heeft vele bewezen gezondheidsvoordelen voor zowel moeder als kind. Ondanks adviezen van de Wereldgezondheidsorganisatie is het aantal moeders dat langdurig borstvoeding geeft echter klein. Ook in Nederland! Hoe zouden we de duur van de borstvoeding kunnen verlengen?

Huid-op-huid contact

Huid-op-huid contact tussen ouder en kind heeft positieve effecten op baby's die te vroeg geboren zijn. Deze baby's komen bijvoorbeeld meer aan, hebben minder infecties en huilen minder. Ook zorgt huid-op-huid contact voor een afname in cortisol bij premature baby's. Het lijkt wel een wondermiddel!

Zou het nog meer positieve effecten hebben?

Duur van de borstvoeding

BRC onderzoeker Kelly Cooijmans heeft samen met collega's onderzoek gedaan naar het effect van dagelijks huid-op-huid contact tussen moeder en kind op de totale duur van de borstvoeding gedurende het eerste levensjaar. De ene groep moeders werd gevraagd om elke dag 1 uur huid-op-huid contact met hun baby te hebben gedurende de eerste vijf weken na de geboorte. De andere groep moeders bood 'standaard' zorg; zij kregen geen extra opdracht mee.

Tijdgebrek

Wanneer de duur van de borstvoeding tussen deze twee

groepen werd vergeleken, werd er geen verschil gevonden. Echter bleek dat het voor een deel van de moeders niet haalbaar was om dagelijks een uur huid-op-huid contact te hebben. Daarom werden in een tweede analyse enkel moeders geselecteerd die ten minste 28 van de 35 dagen dagelijks een uur huid-op-huid contact hadden toegepast.

Langer borstvoeding

Hier waren de resultaten veelbelovend. Deze moeders rapporteerden ruim een maand langere exclusieve duur van borstvoeding (zonder flesvoeding of vaste hapjes) en ruim twee maanden langere totale duur van borstvoeding dan moeders die standaard zorg boden! Hoe meer uren huid-op-huid contact, hoe langer bovendien de

borstvoedingsduur.

Eenvoudig

Huid-op-huid contact is een eenvoudige interventie die voor alle moeders beschikbaar is. Mogelijk kunnen we met deze simpele interventie de duur van borstvoeding verlengen, en daarmee de gezondheid van moeder en kind bevorderen!

Meer lezen?

Cooijmans, K. H., Beijers, R., Brett, B. E., & de Weerth, C. (2021). *Daily skin-to-skin contact in full-term infants and breastfeeding: Secondary outcomes from a randomized controlled trial*. *Maternal & Child Nutrition*, e13241.
<https://bit.ly/3EKXhST>

DE ONTWIKKELING VAN EEN “SMART BABY SUIT”

Autisme opsporen

Iedere ouder wenst een gezonde ontwikkeling voor zijn of haar kindje. Soms verloopt de ontwikkeling echter anders dan verwacht. Autisme kan op dit moment op zijn vroegst rond een jaar of 3/4 worden vastgesteld. En dat is jammer; want hoe eerder de diagnose, hoe meer ondersteuning kinderen met autisme kunnen krijgen.

Diagnose

Autisme bij jonge kinderen wordt op dit moment vastgesteld aan de hand van gedragskenmerken. Er worden gesprekken met de ouders gevoerd en het kind wordt geobserveerd. Mogelijk komen de eerste tekenen van autisme echter tot uiting in de zintuiglijke waarneming, de motoriek en het minder goed kunnen reguleren van fysieke opwinding.

Slim rompertje

Om deze kenmerken in kaart te brengen, zijn wij bezig met de ontwikkeling van een “Smart Baby Suit”. Een Smart Baby Suit is een rompertje waarin sensoren zijn verwerkt om gedurende langere tijd metingen te kunnen doen bij baby's.

Met dit rompertje kan de baby gewoon eten, slapen en bewegen! De sensoren meten (schommelingen in) hartslag, ademhaling en bewegingen van de baby en deze signalen kunnen draadloos verzonden worden naar een computer in de buurt.

Blik op de toekomst

Op dit moment zijn we nog in het beginstadium van de ontwikkeling van het pakje. Uiteindelijk willen we met dit slimme rompertje de ontwikkeling van jonge kinderen met autisme in kaart brengen. Op die manier zou het Smart Baby Suit ooit een rol kunnen spelen bij het vroeg opsporen van autisme.

Partners

We ontwikkelen het Smart Baby Suit in samenwerking met Noldus IT en Demcon Science Technology.

“VAN DE FILIPIJNEN TOT IN NEDERLAND; DE GEREEDSCHAPSKIST VOOR HET LEREN VAN TAAL IS IN DE HERSENEN VAN HET KIND VRIJWEL HETZELFDE”

In het Engels en het Nederlands maakt de woordvolgorde in een zin veel uit voor de betekenis. De zinnen ‘man bijt hond’ en ‘hond bijt man’ betekenen toch echt iets anders, ondanks dat ze dezelfde drie woorden bevatten! Sommige talen gebruiken andere manieren om aan te geven “wie wat met wie doet”. Hoe leren kinderen de regels van hun eigen taal?

Wie doet wat met wie

Om deze vraag te beantwoorden, hebben we door oogbewegingen te meten onderzocht hoe kinderen in de Filipijnen reageren op zinnen in hun eigen taal: het Tagalog. Ondanks het feit dat Tagalog ‘wie-doet-wat-met-wie’ heel anders kenmerkt dan het Engels en Nederlands, blijkt uit dit onderzoek dat deze kinderen op een vergelijkbare manier leren. Over de hele wereld leren kinderen de

‘wie-doet-wat-met-wie’ constructie in hun eigen taal op vrijwel dezelfde manier: ze doen dit door aandacht te besteden aan hoe vaak een bepaald zinstype overeenkomt met een bepaalde betekenis in de taal die ze horen.

Patronen ontdekken

Dit vermogen om veelvoorkomende patronen in de omgeving te ontdekken en te leren, wordt distributieleren (distributional learning) genoemd. Mensen, en vooral kinderen, zijn hier erg goed in! Daarom is dit een belangrijk hulpmiddel dat kinderen kunnen gebruiken om de grammatica van hun taal te leren; zelfs kinderen die in

heel verschillende culturen opgroeien en heel verschillende talen leren.

Gereedschapskist

Van de Filipijnen tot in Nederland; de gereedschapskist voor het leren van taal is in de hersenen van het kind vrijwel hetzelfde.

Meer lezen?

Garcia, R., Garrido Rodriguez, G., & Kidd, E. (2021). *Developmental effects in the online use of morphosyntactic cues in sentence processing: Evidence from Tagalog. Cognition*, 216: 104859. <https://bit.ly/3BN9xQX>

MENTALE KLACHTEN VAN MOEDER VERBONDEN AAN KLACHTEN VAN KIND

Symptomen van angst en depressie bij een moeder kunnen het risico verhogen op gedragsproblemen bij het kind. Nou voelen alle moeders zich wel eens angstig of somber. Maar wat als deze klachten chronisch zijn?

Hoewel we weten dat symptomen van angst en depressie bij een moeder het risico kunnen verhogen op gedragsproblemen bij het kind, weten we niet goed wat het verschil is tussen chronische en

voorbijgaande symptomen voor het gedrag van het kind.

12.5 jaar (!) onderzoek

In dit onderzoek rapporteerden moeders symptomen van angst en depressie herhaaldelijk tijdens de eerste 12,5 jaar van het leven van het kind. Toen de kinderen 12,5 jaar oud waren, hebben zij een vragenlijst over eventuele emotionele en gedragsproblemen ingevuld. Deze vragenlijst is ook door de moeder ingevuld. Doordat moeders

Meer lezen?

Missler, M., van Straten, A., Denissen, J., Donker, T., de Weerth, C. & Beijers, R. *The first 12.5 years of parenthood: a latent trait-state occasion model of the longitudinal association between maternal distress and child internalizing and externalizing problems.* *Developmental Psychology.* <https://bit.ly/3ELhsjA>

gedurende een langere periode gevolgd zijn, hebben we onderscheid kunnen maken tussen dat deel van de stemmingsklachten dat stabiel was over de tijd, en het deel van de klachten dat van voorbijgaande aard was. Zo hebben we kunnen kijken of een chronisch niveau van milde klachten anders gerelateerd is aan de ontwikkeling van het kind dan korter durende klachten.

Merendeel klachten chronisch

De resultaten lieten allereerst zien

dat ongeveer tweederde van de variantie in angst en depressie van de moeder chronisch is. Deze chronische symptomen van angst en depressie bij moeders waren gerelateerd aan internaliserende (maar niet externaliserende) gedragsproblemen van het kind. Voorbijgaande symptomen waren amper aan het gedrag van het kind gerelateerd.

Zo moeder, zo kind

Dit onderzoek laat zien dat het grootste deel van de klachten die moeders ervaren stabiel is over de tijd. Deze klachten zijn gerelateerd aan de ontwikkeling van het kind: kinderen van moeders met chronische stemmingsklachten laten op 12.5 jarige leeftijd vaker zelf ook klachten van angst en depressie zien. Chronische, milde symptomen van angst en depressie bij de moeder lijken dus gerelateerd te zijn aan stemmingsklachten van het kind.

Preventie en behandeling

Deze resultaten tonen dat, onafhankelijk van de ernst van de symptomen, preventie en behandeling van angst en depressie bij de moeder waardevol kan zijn voor zowel moeder als kind.

MEEDOEN AAN ONDERZOEK

Het Baby & Child Research Center doet onderzoek naar baby's en kinderen, vanaf de zwangerschap tot een leeftijd van 6 jaar. Wij onderzoeken de ontwikkeling van taal, sociale interactie, denken en het welzijn van moeder en kind: onderwerpen waar alle ouders en kinderen mee te maken krijgen!

Samen ontdekken

Ons onderzoek wordt mogelijk gemaakt door enthousiaste ouders die met hun kinderen deelnemen. Met elkaar komen we steeds meer te weten over hoe baby's en kinderen zich ontwikkelen en hoe we hen een

goede start kunnen geven.

Hoe werkt het?

Als u zwanger bent of een kind heeft jonger dan 6, kunt u zich aanmelden voor onderzoek op onze website. Wanneer u zich heeft aangemeld, nemen wij contact op als er een studie in de leeftijdsgroep van uw kind begint. Elk onderzoek is anders: per keer kunt u beslissen of u zin en tijd heeft om mee te doen.

Waar is het onderzoek?

Onderzoek vindt meestal plaats op een van onze locaties op het terrein van de Radboud Universiteit.

Daarnaast doen we ook huisbezoeken en online onderzoek.

Bedankje

Als dank voor deelname ontvangt u na afloop een cadeautje of financiële bijdrage.

U bent van harte welkom!

Wilt u bijdragen aan nieuwe ontdekkingen over de ontwikkeling van baby en kind? Meld u dan aan om mee te doen aan onderzoek via onze website babyandchild.nl/aanmelden of via de QR code hiernaast.

SCAN DE QR CODE
OM U AAN TE MELDEN

VOLG

ONLINE

babyandchild.nl

[baby_child_research_center](https://www.baby_child_research_center.nl)

[BabyAndChildResearchCenter](https://www.BabyAndChildResearchCenter.nl)